

Euroopa julgeolekustrateegia ja EJKP

Euroopa Parlamendi 19. veebruari 2009. aasta resolutsioon Euroopa julgeolekustrateegia ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta (2008/2202(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist;
- võttes arvesse Nice'i lepingut;
- võttes arvesse 12. detsembril 2003. aastal Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiat (EJS) pealkirjaga „Turvaline Euroopa paremas maailmas”;
- võttes arvesse 12. detsembril 2003. aastal Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud ELi massihävitusrelvade leviku vastast strateegiat;
- võttes arvesse eesistujariigi lõppjäreldusi Euroopa Ülemkogu 11.–12. detsembri 2008. aasta kohtumisel, millega kiideti heaks nõukogu peasekretäri/ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika (UVJP) kõrge esindaja 11. detsembri 2008. aasta aruanne "Euroopa julgeolekustrateegia rakendamine - tagades julgeolekut muutuvus maailmas"¹;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2008. aasta lõppjäreldusi Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP) kohta;
- võttes arvesse ÜVJP kõrge esindaja ja komisjoni 14. märtsi 2008. aasta dokumenti Euroopa Ülemkogule „Kliimamuutused ja rahvusvaheline julgeolek”²;
- võttes arvesse nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks³ (operatsioon "Atalanta");
- võttes arvesse oma 14. aprilli 2005. aasta resolutsiooni Euroopa julgeolekustrateegia kohta⁴;
- võttes arvesse oma 16. novembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa julgeolekustrateegia rakendamise kohta EJKP kontekstis⁵;
- võttes arvesse 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni Euroopa julgeolekustrateegia ning

---

¹ S407/08.

² S113/08.

³ ELT L 301, 12.11.2008, lk 33.

⁴ ELT C 33 E, 9.2.2006, lk 580.

⁵ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk 334.

Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamise kohta¹;

- võttes arvesse oma 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni kosmose ja julgeoleku kohta²;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A6-0032/2009),

Üldised kaalutlused

1. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liit peab kujundama oma strateegilist sõltumatust tugeva ja tõhusa välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika kaudu, et propageerida rahu ja rahvusvahelist julgeolekut, seista maailmas oma huvide eest, kaitsta oma kodanike julgeolekut, toetada tulemuslikku mitmepoolsust, edendada kõikjal maailmas inimõiguste austamist ja demokraatlikke väärtusi ning kaitsta maailma rahu;
2. tõdeb, et EL peab püüdlema nende eesmärkide poole rahvusvaheliste organisatsioonide, eelkõige Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga (ÜRO) tehtava mitmepoolse koostöö kaudu ja partnerluses teiste peamiste osalistega vastavalt ÜRO põhikirjale, Helsingi lõppakti põhimõtetele ja Pariisi harta eesmärkidele;
3. kordab, et ÜROd tuleb reformida, et see oleks suuteline oma kohustusi täielikult täitma, tõhusalt tegutsema lahenduste otsimisel ülemaailmsetele probleemidele ja reageerima peamistele ohtudele;
4. kordab veel kord, kui tähtsad on Atlandi-ülesed suhted ning tunnistab vajadust kooskõlastada EJKP ja NATO tegevust, kuid rõhutab samas vajadust paremini tasakaalustatud partnerluse järele, mida iseloomustab konkurentsitus, üksteise sõltumatuse austamine ning vastastikune mõistmine strateegiliste kaalutluste lahknevuse korral;
5. on arvamusel, et paljud uued ohud ei ole puhtalt sõjalised ja nendele ei saa vastu astuda üksnes sõjalisi vahendeid kasutades;
6. märgib, et selles poliitikas tuleb ühendada nii tsiviil- kui ka sõjaliste vahendite ja võimete kasutamine ning see nõuab kõikide osaliste tihedat ja ladusat koostööd;
7. võtab omaks kaitsmiskohustuse kontseptsiooni, mille ÜRO võttis vastu 2005. aastal, ning inimeste turvalisuse kontseptsiooni, mille aluseks on üksikisiku, mitte riigi üliluslikkus; toonitab, et need kontseptsioonid hõlmavad nii praktilisi tagajärgi kui ka jõulisi poliitilisi suuniseid Euroopa julgeolekupoliitika strateegiliseks orientatsiooniks eesmärgiga suuta kriisides tulemuslikult tegutseda; rõhutab siiski, et ELil ei ole automaatset kohustust ega vajalikke vahendeid, et kasutada EJKP tsiviil- või sõjalisi missioone kõikides kriisiolukordades;
8. rõhutab, et jõupingutuste ja võimekuse ühendamine ELi tasandil on otsustavalt tähtis kasvavate kaitsevarustuse kulude ja kaitsekulutuste kehtivate piirmäärade koosmõju ületamiseks;

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0255.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0365.

9. märgib, et Euroopa ühine kaitsepoliitika eeldab integreeritud Euroopa relvajõude, mis tuleb varustada ühiste relvastussüsteemidega, et tagada ühetaolisus ja koostalitlusvõime;
10. rõhutab, et selleks, et Euroopa kaitsekava leiaks üldsuse poolehoidu, on tingimata vaja tagada selle läbipaistvus ja kulutõhusus, samuti parlamentaarne kontroll ning inimõigustest ja rahvusvahelisest humanitaarõigusest kinnipidamine; rõhutab seoses sellega tõhusa parlamentaarse kontrolli tähtsust EJKP üle, mis peaks toimuma Euroopa Parlamendi ja ELi liikmesriikide parlamentide tihedas koostöös;
11. leiab, et uuendatud EJS ja NATO tulevane uus strateegiline kontseptsioon peaksid olema vastastikku sidusad ja see peaks kajastuma deklaratsioonis, mis võetakse vastu NATO 60. aastapäeva tippkohtumisel Strasbourgis ja Kehlis 3. ja 4. aprillil 2009. aastal;
12. rõhutab, et EJSi täielik ja õigeaegne rakendamine on otsustava tähtsusega;
13. tervitab nõukogu aruannet EJSi rakendamise kohta; märgib siiski, et kuna paljud 2003. aasta EJSi eesmärgid jäid suures osas täitmata, peaks EL Lissaboni lepingu toel mängima otsustavat rolli ülemaailmse haardega institutsioonide õiguspärasuse, läbipaistvuse ja tõhususe suurendamisel;
14. tervitab eespool nimetatud EJKP operatsiooni Atalanta käivitamist Somaalia ranniku lähedal esineva piraatluse vastu; tuletab siiski nõukogule, komisjonile ja ELi liikmesriikidele meelde, et selles piirkonnas levinud piraatluse probleemil on sügavamad põhjused, sh vaesus ja mittetoimiv riigivõim, ning nõuab Euroopalt põhjalikumalt tegevust nende probleemide lahendamiseks;
15. rõhutab seoses islami terroristide inimröövide ja pantvangide mõrvamisega vajadust tõhustatud koostöö ning terrorismivastase poliitika kooskõlastamise järele ELi liikmesriikide, USA ja NATO vahel, seades eelkõige eesmärgiks pantvangide elu päästmiseks algatatud päästeoperatsioonide tulemuslikkuse;
16. kordab tungivalt oma üleskutset, et EJSi ja EJKP kaudu tuleks anda igakülgsed tagatised, et kindlustada ÜRO Julgeolekunõukogu 31. oktoobri 2000. aasta resolutsiooni 1325 (S/RES/1325) ja 19. juuni 2008. aasta resolutsiooni 1820 (S/RES/1820) (mis käsitlevad naisi, rahu ja julgeolekut) edukas elluviimine, edendades naiste võrdset osalemist kõigis rahu ja julgeolekut puudutavates küsimustes ja otsustes ning liigitades konfliktiolukordades esineva naiste vastu suunatud süstemaatilise seksuaalvägivalla sõjakuriteoks ja inimsusevastaseks kuriteoks; peab kahetsusväärseks, et soolise võrdõiguslikkuse alased edusammud EJKP operatsioonides on liiga aeglased;

Euroopa julgeolekuhuvid

17. juhib tähelepanu sellele, et liikmesriikides mõeldakse veel liiga sageli kitsalt oma riigi julgeolekuhuvide raamistikus ning jäetakse seejuures tähelepanuta ühine vastutus ühiste Euroopa huvide kaitsmise eest; on arvamisel, et niisugune lähenemine on kahjulik, ja nõuab tungivalt, et liikmesriigid mõtleksid laiemalt, et muuta EL tõhusama Euroopa julgeolekukorralduse abil olulisemaks rahvusvahelise poliitika osaliseks;
18. peab seepärast vajalikuks ELi ühiste julgeolekuhuvide määratlemist; rõhutab, et ainult siis, kui ELil on selge arusaam oma ühistest huvidest, on võimalik muuta liidu ühist poliitikat sidusamaks ja tõhusamaks;

19. on arvamisel, et lisaks 2003. aastal vastu võetud EJSis nimetatud väljakutsetele hõlmavad liidu julgeolekuhuvid oma kodanike ja huvide kaitset ELis ja väljaspool, oma naabruskonna julgeolekut, oma välispiiride ja elutähtsa infrastruktuuri kaitset, samuti küberjulgeoleku suurendamist, energiavarustuse ja mereteede kindlust, oma kosmosevarade kaitset ning kaitset kliimamuutuse tagajärgede eest;

Euroopa julgeolekupüüdlused

20. märgib, et EL tunnustab rahvusvahelisele õigusele toetuval tõhusal mitmepoolsusel põhinevat rahvusvahelist korda ning see väljendab eurooplaste veendumust, et uutele ohtudele ei saa ükski riik üksinda vastu astuda;
21. on seisukohal, et EL peab täpsemalt määratlema oma püüdlused seoses oma rolliga maailmas; on arvamisel, et EL ei peaks püüdma saada üleriigiks, nagu seda on Ameerika Ühendriigid, vaid selle asemel peaks EL tagama enda julgeoleku, töötama oma naabruskonna stabiilsuse nimel ning andma oma panuse mitmepoolsesse globaalsesse julgeolekusüsteemi ÜRO raames, mis aitab tagada rahvusvahelise õiguse järgimise ning tulemusliku kriisi- ja konfliktiennetamise, samuti konfliktijärgse töö ja konfliktide lahendamise;
22. rõhutab, et EL seab EJKPs esikohale kriiside ennetamise; juhib tähelepanu sellele, et julgeolek ja õigusriigi põhimõtted on arengu ja pikaajalise stabiilsuse vältimatud eeltingimused;

Euroopa julgeolekustrateegia arendamine

23. märgib, et 2003. aasta EJSis tuuakse välja ELi ähvardavad peamised ohud (terrorism, massihävitussrelvade levik, piirkondlikud konfliktid, mittetoimiv riigivõim ja organiseeritud kuritegevus) ning määratletakse strateegilised eesmärgid, mis on alamstrateegiate aluseks;
24. õnnitleb Prantsusmaad seoses EJKPd puudutavate algatustega tema hiljutisel eesistumisperioodil; võtab teadmiseks ÜVJP kõrge esindaja eespool nimetatud 11. detsembri 2008. aasta aruande EJSi rakendamise kohta, mille Euroopa Ülemkogu on heaks kiitnud, ning tervitab asjaolu, et selles võeti arvesse paljusid Euroopa Parlamendi varasemates raportites esitatud soovitusi EJSi ja EJKP kohta, eelkõige seoses järgmiste teemadega:
- küberjulgeolek;
  - energiavarustuse kindlus, sh tarned Euroopasse;
  - lahendamata piirkondlikud konfliktid ELi naabruses;
  - probleemid Aafrika mandril;
  - kliimamuutuse tagajärjed;
  - konkurents loodusvaradele;
  - tsiviil- ja sõjalise võimekuse tugevdamise projektid;

- kosmose tähtsus meie ühise julgeoleku seisukohast;
  - meresõidu turvalisus,
25. tervitab nõukogu kinnitust, et EL peaks tulevastel aastatel õigupoolest olema suuteline väljaöeldud eesmärkide tasandil, milleks on muu hulgas 60 000 liikmelise kontingendi saatmine 60 päeva jooksul suuroperatsioonile, mis kuulub 2010. aasta peaeesmärgi raames ettenähtud operatsioonide hulka ja 2010. aasta tsiviilpeaeesmärgi alla, kavandama ja teostama üheaegselt:
- kaht suurt stabiliseerimis- ja ülesehitusoperatsiooni, koos sobiva tsiviilkomponendiga, maksimaalselt 10 000 liikmelise kontingendi abil vähemalt kahe aasta jooksul;
  - kaht piiratud kestusega kiirreageerimisoperatsiooni, kasutades muu hulgas ELi lahingurühmi;
  - erakorralist operatsiooni ELi kodanike evakueerimiseks (vähem kui kümne päeva jooksul), pidades silmas iga liikmesriigi esmast rolli oma kodanike suhtes ning kasutades konsulaarjuhuriigi mõistet;
  - järelevalve või keeluga seotud mere- või õhuoperatsiooni;
  - tsiviilsõjalist humanitaarabioperatsiooni kestusega kuni 90 päeva;
  - umbes tosinat EJKP tsiviilmissiooni (sealhulgas politsei-, õigusriigi-, tsiviilhalduse-, kodanikukaitse-, julgeolekuvaldkonna reformimise ja vaatlusmissioonid) mitmesuguses vormis, muu hulgas kiirreageerimisolukorras, kaasa arvatud suurmissiooni (vajadusel kuni 3 000 eksperdiga), mis võib kesta mitu aastat;
26. peab siiski kahetsusväärseks EJSi ja EJKPga seotud järelduste ebamäära esitusviisi (neli dokumenti ühe asemel); peab kahetsusväärseks, et sõnastus on pahatihti ebamäärane ega kirjelda tegelikku strateegiat; kritiseerib asjaolu, et nõukogu ei ole ühinenud Euroopa Parlamendi palvega koostada valge raamat, mistõttu viljaka ulatusliku avaliku arutelu algatamine ei ole tõenäoline;
27. taunib samuti asjaolu, et nõukogu ei võtnud arvesse Euroopa Parlamendi varasemates raportites seoses EJSi ja EJKPga esitatud nõudmisi, eelkõige järgmisi nõudmisi:
- määratleda Euroopa ühised julgeolekuhuvid;
  - määratleda EJKP missioonide algatamise kriteeriumid;
  - uue ELi-NATO partnerluse ettepanekud;
  - tegeleda riiklike piirangute probleemiga;
28. teeb ettepaneku vaadata EJS läbi iga viie aasta järel ELi uue õigusloomeperioodi alguses;
29. peab kahetsusväärseks, et 2003. aastast peale ei ole ELi kaitsekoostöö tugevdamisel

kuigivõrd edu saavutatud; seepärast kordab oma nõudmist, et koostataks Euroopa julgeoleku ja kaitse valge raamat, et selle abil algatada ulatuslik avalik arutelu ja tagada EJSi tõhus rakendamine;

30. peab kahetsusväärseks, et põhjalikest ettevalmistustest hoolimata ja Lissaboni lepingu asjus tekkinud ummikseisu tõttu ei ole EJSi läbivaatamise tulemuseks uus strateegiline suunitlus, vaid üksnes aruanne esilekerkivate päevapoliitiliste probleemide kohta; märgib, et ohtude loetelu on laiendatud, lisades muu hulgas küberjulgeoleku ja piraatluse, tervitab läbivaatamise uuenduslikke aspekte, nagu keskendumine kliimamuutusele, energiajulgeolekule (sealhulgas tuumaenergia valdkonnas mitmepoolse tuumakütusetsükli ja tuumamaterjalide tootmist tuumarelvade jaoks keelustava mitmepoolse lepingu toetamine) ning rahvusvahelise relvakaubanduse lepingule ja teistele desarmeerimislepingutele, nagu uus Oslo konventsioon kassettlahingumooni kohta;
31. peab vastuvõetamatuks, et enne EJSi läbivaatamise raporti vastuvõtmist on toimunud üksnes piiratud parlamentaarne arutelu ja ei ole toimunud avalikku arutelu;

Suhted Venemaaga

32. on seisukohal, et Lõuna-Osseetia ja Abhaasia vahepeal külmutatud konfliktide äge teravnemine ning sellele järgnenud nende piirkondade iseseisvuse tunnustamine Venemaa poolt suurendab veelgi tungivat vajadust püüelda niisuguste konfliktide püsiva lahendamise poole ELi naabruses; kordab oma seisukohta, et Kaukaasia konflikte ei ole võimalik sõjaliselt lahendada, ning mõistab kindlalt hukka kõik, kes konflikti kestel vägivalda tarvitasid; rõhutab, et ELi ja Venemaa strateegilise partnerluse edasise arengu juurde peab kuuluma sisuline julgeolekudialoog, mis põhineb mõlema poole lubadusel pidada kinni ühistest väärtustest, rahvusvahelise õiguse ja territoriaalse puutumatuse austamisel ning Helsingi lõppakti alusel antud lubaduste ja võetud kohustuste täitmisel;
33. rõhutab, et ELi ja Venemaa suhete julgeolekumõõdet ning ÜVJP ja EJKP rolli ei saa vaadelda eraldi laiemast Euroopa julgeolekukorraldusest, kuhu kuuluvad NATO, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) ja rahvusvahelised lepped nagu raketitõrjeleping ja Euroopa tavarelvastuse leping; on seisukohal, et vastavaid laiemat julgeolekustruktuuri arenguid tuleks käsitleda dialoogis Venemaa ja Ameerika Ühendriikidega, ning palub nõukogul võtta avatud ja konstruktiivne hoiak võimalike läbirääkimiste suhtes ELi, Ameerika Ühendriikide, Venemaa ja ELi mittekuuluvate OSCE liikmesriikide vahel, et uuendada atlandiülest julgeolekukonsensust, võttes aluseks Helsingi lõppakti;
34. väljendab heameelt, et Venemaa ja Gruusia suhteid vahendades ning Gruusia sõja tõttu tekkinud probleemide reageerides on EL tegutsenud ühiselt; juhib tähelepanu sellele, et ELi ühtsus ja kiire reaktsioon, mis viis relvarahukokkuleppele allakirjutamiseni ning vaatlusmissiooni kiire lähetamiseni EJKP raames, demonstreeris ELi kriisihje- ja ühistegevuse võimeid; avaldab ELi hiljutisele eesistujariigile Prantsusmaale kiitust seoses tema positiivse rolliga ühtse Euroopa lähenemisviisi säilitamisel;
35. väljendab heameelt nõukogu 2. detsembri 2008. aasta otsuse üle luua ELi juhtimisel tegutsev sõltumatu komisjon, mis uuriks Gruusia konflikti põhjusi;
36. võtab teadmiseks Balti riikide väljendatud mure ning NATO ja tema liikmesriikide

selge kinnituse, et nende Põhja-Atlandi lepingu artiklist 5 lähtuvad kohustused kehtivad endiselt;

37. väljendab rahulolu selle üle, et NATO on otsustanud taas kasutada olemasolevaid teabevahetuskanaleid ning et NATO-Venemaa nõukogu tegevus taaskäivitatakse;
38. on arvamisel, et nii EL kui NATO peaksid jätkama Venemaaga otsekohest ja realistlikku dialoogi piirkondliku julgeoleku, energia, raketitõrje, massihävitusrelvade leviku vastase võitluse, relvajõudude piiramise ja kosmosepoliitika teemadel;
39. peab oluliseks tõhustada mitmepoolset dialoogi julgeolekuküsimustes Euro-Atlandi partnerluse nõukogu raames;
40. juhib tähelepanu asjaolule, et oma geopoliitilise olukorra, sõjalise võimsuse ja poliitilise kaalu, oma energiarikkuse ja majandusliku potentsiaali tõttu on Venemaa Euroopale strateegiliselt oluline partner;

Euroopa võimekuse suurendamine

41. rõhutab, et ELil peavad olema vahendid oma poliitika rakendamiseks ning et lisaks diplomaatilise võimekuse suurendamisele vajab EL nii tsiviil- kui sõjalisi vahendeid EJKP tugevdamiseks ja oma kohustuste täitmiseks maailmas;
42. juhib tähelepanu sellele, et EJKP rakendamise algusest peale on selle raames korraldatud 22 operatsiooni, nende hulgas 16 tsiviiloperatsiooni; rõhutab, et EJKPs on tsiviilosa tähtsal kohal; väljendab sellega seoses rahulolu Euroopa Liidu Nõukogu juurde tsiviiloperatsioonide planeerimise ja läbiviimise teenistuse loomise üle; kutsub liikmesriike üles tegema suuremaid pingutusi selleks, et võimaldada pädevat personali EJKP raames korraldatavateks tsiviilmissioonideks; rõhutab sellega seoses tsiviilosa 2010. aastaks seatud peaesmärgi tähtsust;
43. rõhutab ühtlasi, et kuna peamine rõhk pannakse EJKP sõjalisele mõõtmele, on tsiviilvõimekuse ja konfliktiennetuse valdkonna edusammud liiga aeglased ja selles valdkonnas peavad nii nõukogu kui komisjon kiiresti uusi meetmeid välja pakkuma;
44. nõuab, et rahutagamise partnerlus kujundataks edasi Euroopa tsiviilotstarbeliseks rahukorpuseks;
45. on arvamisel, et EL peaks jätkama oma võimekuse suurendamist tsiviil- ja sõjaliste peaesmärkide alusel; märgib, et tuleks püüelda selle poole, et alaliselt oleksid kasutada 60 000 sõduriga relvajõud; kinnitab oma ettepanekut, et nende sõvajõudude tuumikuks peaks olema Eurocorps, mida vajadusel tugevdatakse täiendavate mere- ja õhujõududega; tervitab Saksamaa ja Prantsusmaa kokkulepet, et Saksa-Prantsuse brigaad jääb edasi ühistesse paiknemiskohtadesse; lisaks märgib, et ELil peaks olema alaliselt kasutada piisav arv politseinikke, kohtunikke ja prokuröre; peab segadust tekitavaks, et ELi lahingugrupi mõiste ning võimalike missioonide konkreetsed stsenaariumid ei paista viivat lahingugruppide kasutamiseni ELi välisoperatsioonidel;
46. rõhutab, et ELi liikmesriigid kulutavad kaitsele aastas kokku rohkem kui 200 miljardit eurot, mis on üle poole Ameerika Ühendriikide kaitsekulutustest; on jätkuvalt sügavalt mures selle raha kulutamise ebatõhususe ja puuduliku koordineerituse pärast; nõuab

seepärast suuremaid pingutusi asjatu dubleerimise lõpetamiseks liikmesriikide vahel, rakendades spetsialiseerumist, olemasoleva võimekuse ühist kasutamist ja jagamist ning ühiselt uue võimekuse loomist; avaldab Euroopa Kaitseagentuurile (EDA) tunnustust senise suurepärase töö eest ning kutsub ELi liikmesriike üles EDA potentsiaali täiel määral kasutama;

47. rõhutab, et relvajõudude tegevuse, piirivalve, oluliste infrastruktuuride kaitse ja katastroofide ohjamise puhul on võimevajaduste tehniline külg sageli väga sarnane või isegi sama; rõhutab, et see loob uusi võimalusi sünergia kasutamiseks ja koostalitlusvõime edendamiseks relvajõudude ja julgeolekujõudude vahel;
48. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid koondaksid oma pingutused ühise võimekuse loomiseks, mida võib kasutada nii kaitse kui ka julgeoleku eesmärgil; peab seoses sellega väga oluliseks satelliidipõhist luuret, seire- ja hoiatusvahendeid, mehitamata õhukeid, helikoptereid ja telekommunikatsioonivahendeid, samuti õhu- ja meretransporti; nõuab ühist tehnilist standardit side kaitseks ja võimalusi olulise infrastruktuuri turvamiseks;
49. tervitab EDA juhtorgani 10. novembri 2008. aasta otsust Euroopa õhutranspordilaevastiku loomise kohta ning võtab teadmiseks ELi kaheteistkümne liikmesriigi kaitseministrite allkirjastatud kavatsuste deklaratsiooni selles algatuses osalemise kohta;
50. peab vajalikuks, et Galileod ja GMESi (ülemaailmne keskkonna ja turvaseire) võimaldataks kasutada julgeoleku- ja kaitsevajadusteks,
51. pooldab riikide relvajõudude koostöö edendamist üha suurema sünkroonsuse suunas; teeb ettepaneku tähistada seda protsessi ja relvajõudusid nimetusega SAFE („Synchronized Armed Forces Europe“);
52. on arvamusel, et SAFE annab piisavalt tegutsemisruumi nii neutraalsetele kui ka sõjalistesse liitudesse kuuluvatele ELi liikmesriikidele, nii neile, kes praegu juba teevad tihedat koostööd, kui ka neile, kes on sellest veel eemale jäänud; teeb ettepaneku, et SAFE'i organisatsiooni aluseks võetaks nn *opt-in* mudel, mis põhineb suuremal vabatahtlikul sünkroonsusel;
53. pooldab SAFE'i raames Euroopa sõduristatuudi ideed, milles oleksid sätestatud väljaõppenormid, operatsioonide doktriin ja tegevusvabadus operatsiooni ajal, õiguste ja kohustustega seotud küsimused, samuti varustuse ja meditsiinilise teenindamise tase ning sotsiaalsed tagatised surma, vigastuse või teenistusvõimetuse korral;
54. kiidab heaks SAFE'is sõjalise võimekuse osas üleeuroopalise tööjaotuse põhimõtte rakendamise;
55. pooldab Euroopa tihedamat koostööd väljaõppe, hoolduse ja logistika valdkonnas, mis on tõhusamate kaitsekulutuste oluliseks eelduseks;

Vajadus uute struktuuride järele

56. on arvamusel, et ELi iseseisva tegutsemise suutlikkust välis- ja julgeolekupoliitika valdkonnas tuleks parandada analüüsi-, planeerimis-, juhtimis- ning luurevõime

sihikindla tõhustamisega; tervitab sellega seoses Euroopa Ülemkogu otsust valmistada EJKP operatsioonide ja missioonide integreeritud tsiviil- ja militaarstrateegilise planeerimisstruktuuri loomiseks;

57. tervitab ka Euroopa Ülemkogu otsust moodustada ELi ja NATO mitteametlik kõrgetasemeline rühm, millele tehakse ülesandeks kahe organisatsiooni vahelist koostööd pragmaatiliselt tugevdada;
58. nõuab, et loodaks sõltumatu ja alaliselt tegutsev ELi operatsioonide keskus, mis oleks võimeline tegelema strateegilise planeerimisega ning korraldama EJKP operatsioone ja missioone;
59. toetab ideed luua kaitseministrite nõukogu, et muuta riikide kaitsepoliitika sidusamaks ning seega muuta riikide panus EJKPsse kaalukamaks; rõhutab, et eemärgiks on võtta EJKP missioonid ja operatsioonid täieliku parlamentaarse kontrolli, sh Euroopa Parlamendi kontrolli alla;
60. toetab kindlalt Euroopa kaitse- ja julgeolekuturu tugevdamist, võttes vastu komisjoni avalikke hankide ja ühendusesiseseid vedusid käsitlevad õigusaktide ettepanekud, ning soovib luua uusi algatusi nimetatud eesmärgi saavutamiseks, eelkõige varustuskindluse ja teabeturbe valdkondades;
61. väljendab seoses sellega heameelt, et nõukogu võttis 8. detsembri 2008. aastal vastu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad¹, mis muudab relvaekspordi toimimisjuhendi õiguslikult siduvaks; väljendab rahulolu ka selle üle, et ELi liikmesriikidele jääb õigus kehtestada eraldi veel karmimaid meetmeid;
62. tuletab meelde, et ühiseid relvasüsteeme peaks varustama tugev Euroopa kaitsetööstus, mis oleks võimeline rahuldama Euroopa relvajõudude praegusi ja tulevasi vajadusi ning millega Euroopa saaks isevarustavaks ja sõltumatuks;
63. nõuab, et ühendus suurendaks julgeoleku-uuringute finantseerimist ning komisjoni ja EDAd hõlmavate teadusuuringute ühisprogrammide loomist;

Uue mõtteviisi vajadus

64. peab eriti oluliseks tugevdada Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledžit ning muuta see püsivaks struktuuriks, mis soodustab veelgi erilise Euroopa julgeolekukultuuri arengut; nõuab, et komisjon jätkaks ELi tasandil korraldatava tsiviilkriiside ohjamise alase väljaõppe rahastamist ka pärast 2009. aastat;
65. nõuab täiendavaid algatusi, mis keskenduvad isikkoosseisu ühisele väljaõppele ning tsiviil- ja sõjalistes operatsioonides rakendatavatele, koostööks vajalikele ühistele nõuetele, ELi liikmesriikide relvajõudude ja tsiviilisikute koostöö suurendamisele, kriisiteemalise väljaõppe kooskõlastamisele, Euroopa relvajõudude vahelistele vahetusprogrammidele ja armeede avamisele teiste ELi liikmesriikide kodanikele;
66. väljendab tugevat toetust sellistele edukatele Euroopa programmidele nagu Eurofighter,

---

¹ ELT L 335, 13.12.2008, lk 99.

mis on järgmistel kümnenditel viie Euroopa riigi õhujõudude võimekuse alustala; on seisukohal, et sel põhjusel peaksid ELi liikmesriigid selliseid algatusi ergutama ja toetama;

o

o

o

67. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele, ÜRO, NATO ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni peasekretärile ning Euroopa Nõukogule.